

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 4.Pf.20.194/2025/8.

A felperes:

felperes

felperes címe

A felperes képviselője:

ügyvéd1 Ügyvédi Iroda – ügyvéd1 ügyvéd

ügyvéd1 címe

ügyvéd2 Ügyvédi Iroda – ügyvéd2 ügyvéd

ügyvéd2 címe

ügyvéd3 egyéni ügyvéd

ügyvéd3 címe

Az alperes:

alperes

alperes címe

Az alperes képviselője:

ügyvéd4 Ügyvédi Iroda – ügyvéd4 ügyvéd

ügyvéd4 címe

A per tárgya: hibás teljesítés

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 3/A.P.20.449/2023/110.

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 13.339.853 (tizenhárommillió-háromszázharminckilencezer-nyolcszázötvenhárom) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a meg nem fizetett 2.500.000 (kétmillió-ötszázezer) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék ügyszám4 számú részítéletével a keresetet elutasította, amelyben a felperes vállalkozói díj visszakövetelése címén érvényesített igényt az alperessel szemben. A Fővárosi Ítéltábla ügyszám5 számú jogerős részítéletével az elsőfokú részítéletet helybenhagyta, majd a Kúria a ügyszám6 számú részítéletével hatályában fenntartotta a jogerős részítéletet.

[2] Az alperes viszontkeresetében vállalkozói díj címén 1.284.116.739 forint és késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni a felperest. A viszontkeresetét arra alapította, hogy a felperes egyoldalú nyilatkozata a jövőre nézve megszüntette a közöttük létrejött szerződést, amely felmondást elfogadott, így a szerződés megszüntetéséből fakadó igényét érvényesítette a Ptk. 6:249. § (2) bekezdése, valamint a szerződés szerződés száma pontja alapján, a készségségi fokkal arányos vállalkozói díjára.

[3] A felperes a viszontkereset elutasítását kérte. Elsődlegesen alperes hibás teljesítésére hivatkozott, állította, hogy jogszerűen gyakorolta elállási jogát. Felmondással pedig kizárólag olyan munkák vonatkozásában élt, amelynek elvégzését még el sem kezdték.

Szavatossági kifogással élt és a viszontkeresettel követelt ellenszolgáltatás 99%-os mértékű leszállítását igényelte. Álláspontja az volt, hogy a szoftver %-os arányban történő üzemeltetése fogalmilag kizárt.

[4] Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte a felperest fizessen meg az alperesnek 1.113.985.346 forint tőkét és ennek 2020. szeptember 27. napjától számított késedelmi kamatát, ezt meghaladóan a viszontkeresetet elutasította. Kötelezte felperest fizessen meg az alperesnek 21.932.587 forint viszontkeresettel felmerült részperköltséget.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a per tárgya az rendszer (a továbbiakban: rendszer) fejlesztésére irányuló vállalkozási szerződés teljesítése. A felperes mint megrendelő és az alperes mint vállalkozó között 2017. június 27. napján vállalkozási szerződés jött létre az rendszer szoftver megvalósítása, szállítása, telepítése, éles üzembe helyezése, valamint üzemeltetését és használatát biztosító oktatási, képzési szolgáltatások nyújtása tárgyában. A felek a kizárólag szoftver fejlesztésére irányuló szerződést informatikai infrastruktúra fejlesztésére irányulóan is bővítették 2018. március 12., majd 2019. május 8. napján, ez utóbbi időben egy módosításokkal egységes szerkezetbe foglalták a vállalkozói szerződést, amely 2019 augusztusában kezdődő időszakban meghatározta a felek jogviszonyát. A felperes 2020. augusztus 13. napján egyoldalú írásos nyilatkozatával a szerződéstől elállt és a még nem teljesített szolgáltatások tekintetében a szerződést felmondta. A szerződés felbontásából eredő vállalkozói díj visszatérítése iránti igénye jogerősen elutasításra került. A felek szerződéses kapcsolata így 2020. augusztus 13. napjától a jövőre nézve megszüntetéssel zárult le. Rámutatott az elsőfokú bíróság, hogy a felek közötti vállalkozási szerződés a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény szerinti felhasználásra vonatkozó elemekkel egészült ki, ugyanakkor a felhasználási szerződés megszüntetésére és annak nyomán keletkező elszámolási kötelezettségre a szerzői jogi törvény nem ír elő a jogvita szempontjából releváns különös szabályokat, így a 3. § (1) bekezdésére is figyelemmel a viszontkeresetet a vállalkozási szerződésekre vonatkozó jogszabályok szerint kellett elbírálni. A jogerősen elbírált kereset nyomán a felperes elállása megalapozatlan volt, így a felek szerződésének megszűnése a Ptk. 6:249. §-ában szabályozott, a megrendelő általános felmondási jogán alapult. Az alperes a felmondást elfogadta, így már a bíróságnak a felmondás szerződésszerűségét nem kellett vizsgálnia. Felmondás esetére egymás közti elszámolást vállaltak a szerződésben a felek, melynek a Ptk. 6:249. § (2) bekezdésétől eltérő szabályait nem rögzítették, tehát a viszontkereset jogalapját e jogszabály kimerítően határozza meg. A Ptk. 6:249. § (2) bekezdés értelmezésénél az elsőfokú bíróság az Alaptörvény 28. cikke és a jogszabályhelyhez fűzött törvényjavaslati indokolást vette figyelembe, valamint a Nagykommentárban foglaltakat. Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy a szerződés idő előtti felmondása kizárja az eredménytermék szerződésben elvárt minőség szerinti átadását. A Ptk. 6:249. § (1) bekezdése szerint gyakorolt felmondás esetén fogalmilag kizárt a mű szerződésszerű teljesítése, így a (2) bekezdés alapján igényelt kártalanítás mérlegelésében nem lehet szempont a műnek a szerződésben kikötött minőségnek való megfelelése. A vállalkozó tevékenységét a célszerűség és nem az eredmény szempontjából kell vizsgálni. E jogalapon járó kártalanítást a mű készülttségi mértékével mennyiségi teljesítettségével kell arányosítani, ami a szerződésben elvállalt teljes műszaki tartalom és a ténylegesen elért műszaki készülttség összevetésével ragadható meg objektíven. Az elsőfokú bíróság mellőzte a felperesnek a perbeli mérföldkövek minőségi vizsgálata (funkcionális tesztelése) iránti bizonyítási indítványait és annak tisztázását, hogy azok hordoztak-e az átvétel akadályát jelentő vagy más kritikus hibákat. A szerződésnek a teljesítési határidő lejártá előtti felmondásából bizonyítás nélkül is következik, hogy a mérföldkövek kisebb, nagyobb

mértékben félkészek maradtak, a felmondás időpontjára tekintettel minőségi átadásuk esetleges hiánya nem kérhető számon az alperesen. A szoftverek hibás teljesítésével kapcsolatban a kereset nyomán a jogerős részítéletben levont következtetéseket a viszontkereset elbírálásában is irányadónak tartotta. Nyomatékosította az elsőfokú bíróság, hogy a viszontkereset a szerződés idő előtti felmondása nyomán formál jogot kártalanításra a Ptk. 6:249. § (2) bekezdése alapján, így súlytalannak tartotta a szerződési automatizmusokra való hivatkozást, mivel a Ptk. 6:249. § (2) bekezdése szerinti díj nem a mérföldkö minőségi teljesítettségével, hanem az ennek érdekében eszközölt és ténylegesen felmerült vállalkozói munka és ráfordítással arányosítandó. Rámutatott az elsőfokú bíróság, hogy az szoftver1 és a szoftver2 szoftver mérföldkövek esetében nemcsak minőségi, hanem mennyiségi átadás sem kezdődött meg. A felperes megalapozatlanul állította, az rendszer hibás teljesítését és mulasztotta el az elkészült mérföldkövek ellenértékének megfizetését, ezért az alperes e szerződésszegésre válaszul joggal élt a Ptk. 6:139. § szerinti, a kérdéses mérföldkövek visszatartási jogával. Az alperes a visszatartott mű tekintetében is a felperesi felmondásra alapítottan kártalanítást követelhet. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a mérföldkö teljesítésével az alperes oldalán attól függetlenül merült fel munka- és költségigény, hogy végül a mérföldkö mennyiségi átadás-átvétele megkezdődött-e, vagy pedig azt felperesi szerződésszegésre hivatkozva visszatartja. Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a Ptk. 6:249. § (2) bekezdésére alapított viszontkereset esetén a díjazás arányosításában nincs szerepe a mű használatra való alkalmasságának, így annak sem, hogy a kérdéses szoftver mérföldkö elkészült része magában alkalmas-e rendeltetésszerű felhasználásra és annak sincs jelentősége, hogy a teljesítés jogilag oszthatatlan szolgáltatással kapcsolatos. Rámutatott, hogy a félkész mű a megrendelő felperest illeti, a továbbfejlesztéséhez fűződő érdekek költségét és kockázatait felperesnek kellett számításba venni akkor, amikor a Ptk. 6:249. § (1) bekezdése szerinti felmondás jogának gyakorlását mérlegelte. Kiemelte még az elsőfokú bíróság, hogy az ellenszolgáltatás 99%-os mértékű leszállítás iránti anyagi jogi kifogást a végzés száma sorszámú végzésével elutasította határidőn túli előterjesztés miatt is. Az elsőfokú bíróság a szerződés teljesítése érdekében befektetett alperesi munka és költség ellenszolgáltatás nélkül maradt részét a felperesi felmondás miatt vizsgálta és a felmondás napján fennálló készültségi fokkal arányosította, amelyhez alapul vette a szakértői véleményt. Az szoftver3 szoftver mérföldkö vonatkozásában az elsőfokú bíróság az igazságügyi szakértői megállapításokat elfogadta. Megállapította, hogy az szoftver3 szoftver mérföldkö lépéseinek teljesítése az „szoftver3 hibajavítás” lépés teljesítéséig jutott el. A hibajavítás és annak átadása az alperes részéről 2019. december 9. napján megtörtént, így az alperes a mérföldkövel ráosztott feladatok 100%-át teljesítette. A Ptk. 6:249. § (2) bekezdés szerint annak nincs jelentősége, hogy ez a hibajavítás eredményes volt-e és minőségi átvételre alkalmas művet eredményezett-e. A felperes jelentős késedelemmel közölte a mérföldkö újabb hibáit 2020 májusában az alperessel. Az újabb hibajavítás azonban díjazást nem eredményezhetett a kártalanítás felső korlátjára tekintettel. Rámutatott az elsőfokú bíróság, hogy a jogerősen elbírált kereset tárgyát az szoftver3 és szoftver1 mérföldköveknek éppen ezek a hibái képezték, melyek valóságát a felperes nem tudta bizonyítani a keresete megalapozásához. Az szoftver3 mérföldkö teljesítésének halasztása tekintetében írásbeli megállapodás, ütemtervet felülíró szerződésmódosítás nem jött létre a felek között. Az szoftver3 szoftver mérföldköre vonatkozóan a szerződés 3. számú melléklete szerinti rátartozó tevékenységeket az alperes elvégezte, így a Ptk. 6:249. § (2) bekezdés értelmében megilleti a mérföldkö ellenében járó 215.920.000 + 27% áfa, azaz 247.218.400 forint vállalkozói díj 100%-a. Az szoftver1 szoftver mérföldköre vonatkozóan tett szakértői megállapításokat elfogadta ítélezése alapjául az elsőfokú bíróság, így a szakvélemény alapján megállapította, hogy a mennyiségi átadás elmaradását követően egyes lépések nem teljesültek, mivel azokat csak a mennyiségi átadás után lehetett volna elvégezni. Ez a hiány

pedig alperes mulasztására vezethető vissza. Mindezek alapján az alperes vonatkozásában azt látta megállapíthatónak az elsőfokú bíróság, hogy az szoftver1 szoftver mérföldköre ütemezett tevékenységeinek 33,8%-át végezte el a TDL, teszt célkitűzések, tesztesetek és tesztlépések átadásával. Az alperes az szoftver1 fejlesztés lépés teljesítésére is hivatkozott a Ptk. 6:249. § (2) bekezdés alapján, és alperesre hárult annak bizonyítása, hogy a megrendelő birtokába nem adott mű előállításával kapcsolatos költségek, a vállalkozási szerződés teljesítése körében célszerűen merült fel. Ennek bizonyítását az szoftver1 szoftver forráskódjának értékelésével lehetett elvégezni. A szakértő a vizsgálatot elvégezte. A felperes ezzel kapcsolatos kifogásait, észrevételeit az elsőfokú bíróság nem tartotta megalapozottnak, e körben utalt a kereset érdemi elbírálása során tett megállapításokra, arra, hogy a felperes a szoftver funkcionális tesztelését meghíúsította és hogy a bizonyítási indítványok nem feleltek meg az utólagos bizonyítás szabályainak. A szakértő számításait is elfogadta az elsőfokú bíróság, mindezek mérlegelésével megállapította az elsőfokú bíróság, hogy az alperes az szoftver1 fejlesztés lépést mennyiségi értelemben teljesítette, ennek során keletkezett forráskód állomány előállításának erőforrásigénye összhangban van a szerződésben kikötött vállalkozói díjmértékkel. A teljes szoftver1 mérföldkö mennyiségi teljesítése során az alperes a TDL, teszt célkitűzések, tesztesetek és tesztlépések átadásán túl az szoftver1 fejlesztés etapot is teljesítette. A mérföldkönek az előbbi lépésekre jutó 33,8%-os teljesítettsége további 41,2%-os készültséggel egészült ki. A mérföldkö ezt követő lépéseire már nem került sor, tehát a mérföldkö teljesítése alperes részéről ennyiben is részleges maradt. Az szoftver1 szoftver mérföldköre vonatkozó szerződés 3. számú melléklete szerinti tevékenységek 75%-a tekinthető így az alperes részéről teljesítettnek, a vállalkozói díj 75%-a 205.663.800 forint illeti meg az alperest. A szoftver2 szállítás szoftver mérföldkövek vonatkozásában is elfogadta a szakértői véleményt ítélkezése alapjául. A szoftver2 szállítási szoftver mérföldkövek vonatkozásában az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a változtatási igények (CR-ek) az szoftver1 szoftver fejlesztéssel nagyjából egy időben kerültek megvalósításra. Az elsőfokú bíróság a szakértő megállapításait elfogadta, így elfogadta, hogy a szoftver2 szoftver mérföldkövek teljesítése nem teljes, az árajánlatban hivatkozott árképzés szerinti fejlesztési munka 80,5557%-a megvalósulásáról született nyilatkozat. A mennyiségi átadás kritériumai sérültek, így a minőségi átvétel sem történhetett meg. A vállalt feladatok 80,5557%-át dolgozta ki 83,9%-os mértékig az alperes, tehát a szakértő becslése szerint a teljes mérföldkö 67,5862%-a került készre jelentésre. A visszatartással azonban sérült a felperes joga a teljesítés ellenőrzésénél, így a 67,5862%-os készültség elméleti felső határnak tekintendő, amely a munka ráfordításra és nem a szerződés teljesítésére vonatkozik. Bizonyítottanak találta az elsőfokú bíróság, hogy az alperes részlegesen elvégezte a szoftver2 szoftver fejlesztését mennyiségi értelemben és az ennek során keletkezett forráskód állomány előállításának erőforrás igénye összhangban van a szerződésben kikötött vállalkozói díjmértékkel. A tesztelés nem valósult meg, azonban alperes részéről ellenszolgáltatás nélkül maradt munka és költség e körben nem merült fel. Ez utóbbi tevékenység részarányát a teljes mérföldköben 16,1%-ra becsülte a szakértő. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a teljes mérföldkö 67,586%-ban valósult meg. Így ilyen %-ban tekinthető teljesítettnek a szerződés 2.c. melléklete szerinti tevékenységek az alperes részéről, ezért 412.008.050 forint illeti meg az alperest. Az ütem1 beüzemelési fázis vonatkozásában a részben hiányos adatok alapján adott a szakértő véleményt. Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy a mérföldkö tesztelés további bizonyításának igénye csak az első szakvélemény nyomán vált világossá, így a már korábban megtett indítvány a Pp. 220. § (1) bekezdés b) pontja alapján figyelemmel a (3) bekezdésre is teljesíthető volt. A videók értékelését a szakértő elvégezte és azt alkalmasnak találta a mérföldköben megvalósítandó feladatok beüzemelési tervével és teszteseteivel összevételre. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a szakvélemény aggálytalanul alátámasztotta, hogy a tesztelés és a szerződés felmondását megelőzően is az alperes által szállított, beüzemelt, a

felperes birtokában levő, a teszteléskor még működőképes környezetben valósult meg, így a kiegészített szakvélemény ellentmondásmentesen igazolja az alperes által felajánlott videófelvevételek bizonyításra való alkalmasságát. Az ütem1 beüzemelési fázis legalább 86,83%-os mértékben történő megvalósítása bizonyított. Az rendszer közvetlen vizsgálata felperes mulasztása okán lehetetlenné vált, az elsőfokú bíróság az alperes által indítványozott bizonyítási szükséghelyzet szabályainak alkalmazását nem látta indokoltnak. Az ütem1 beüzemelési fázis 86,83%-át meghaladó mértékű teljesítés tekintetében a bizonyítatlanság következményét kellett levonnia, így e mérőföldkőre vonatkozóan a szerződés 5. melléklete szerinti tevékenységek 86,83%-a tekinthető teljesítettnek az alperes részéről, így 148.263.792 forint illeti meg az alperest. Az dokumentum1 és dokumentum2 dokumentumok szállítása vonatkozásában megállapította, hogy arra a szerződés 5. számú melléklete tartalmaz rendelkezéseket. E körben is elfogadta a szakértői megállapításokat, így rögzítette, hogy a felperes elmulasztotta a dokumentumok minőségének véleményezését, ugyanakkor a dokumentumok minőségi megfelelése nem bír jelentőséggel az érvényesített jog szempontjából. Az elsőfokú bíróság mindezek alapján a szakértői vélemény elfogadásával megállapította, hogy az dokumentum1 és dokumentum2 dokumentumok szállítása mérőföldkőre vonatkozóan a szerződés 5. melléklete szerinti feladatait az alperes ellátta, ütemezés szerint további feladata nem maradt, így 65.293.714 forint megilleti. Az ütem2 beüzemelési fázisra a szerződés 5. számú melléklete volt alkalmazandó és e körben is elfogadta az elsőfokú bíróság a szakértői megállapításokat, így azt, hogy ezen mérőföldkőre vonatkozóan a szerződés 5. melléklete szerinti feladatainak 5%-át látta el az alperes és így 8.537.590 forint illeti meg. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság 1.113.985.346 forint megfizetésére kötelezte a felperest. Késedelmi kamat a Ptk. 6:155. § (1) bekezdésén alapul, a kezdő időpont a szerződés megszüntetéséhez igazodottan. A viszontkeresettel kapcsolatos részperköltség viseléséről határozott a Pp. 83. § (2) bekezdés alapján.

[5] A felperes a fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és a viszontkereset elutasítását, másodlagosan az ítélet Pp. 381. § szerinti hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, harmadlagosan a megítélt perköltség mérséklését kérte. Elsődlegesen arra mutatott rá a fellebbezés, hogy az alperes a viszontkeresetében a Ptk. 6:249. § (2) bekezdése alapján vállalkozói díj iránti igényt érvényesített. A viszontkeresetben még utalást sem tett a vállalkozói díjon kívül bármilyen más, így kárral kapcsolatos igényre. A bizonyítási indítványokat is a vállalkozói díj és nem a kártalanítás vonatkozásában tette meg. Az elsőfokú bíróság, így a Pp. 342. § (1) bekezdésre is figyelemmel a viszontkeresetben rögzített egyedi jogállítás a vállalkozói díj, mint jogalap keretein belül bírálhatta volna el a kereseti kérelmet. Az elsőfokú bíróság azonban a kereseten túlterjeszkedett, a Pp. 342. § (3) bekezdése szerinti korlátot átlépte. A viszontkeresetben érvényesített igény jogalapja nem teszi lehetővé a keresetnek megfelelő ítéleti rendelkezést, így a kereset elutasításának lett volna helye. Mindezen túlmenően további, az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértéseket is állított a fellebbező, így az elsőfokú bíróság a Pp. 360. § (1) bekezdését megsértve hibásan értelmezte a korábbi részítélet anyagi jogerő hatását, így a Pp. 369. § (1) bekezdés (3) bekezdés a) pontja és (3) bekezdés c) pontját is megsértette. A Pp. 265. § (1) bekezdését megsértve hibásan értelmezte a bizonyítási érdek szabályait. A Pp. 220. §-ában foglalt szabályokat megsértve tette lehetővé az alperes számára az utólagos bizonyítást. Az elsőfokú bíróság a kártalanítási igénnyel kapcsolatos hibás jogi álláspontja miatt a Pp. 216. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat megsértve mellőzte a felperes anyagi jogi kifogásként előterjesztett árleszállítási igényének vizsgálatát. A Pp. 237. § (3) bekezdés a) pontját megsértve hibás anyagi pervezetést alkalmazott, illetve nem adott tájékoztatást, nem hívta fel a feleket nyilatkozataik

megtételére. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság a Ptk. 6:249. § (2) bekezdését tévesen értelmezte. Álláspontja szerint az alperesnek kellett volna kimutatnia és bizonyítania, hogy a Ptk. 6:249. § (2) bekezdése szerint milyen mértékű kár érte, amelynek elszámolására az általa elért műszaki készütség arányában számíthatta volna fel az őt ért vagyoni hátrányt. A Ptk. 6:249. § (2) bekezdését megsértve értelmezte az elsőfokú bíróság a vállalkozói díj arányos része kitételt is. A vállalkozási szerződés esetén jogszabálysértő a munka és költségek összegének megfeleltetése, az arányos rész kizárólag a szerződésben rögzített szolgáltatáshoz viszonyítható, annak műszaki készütségi arányához kell viszonyítani az összeget és az arányosság fogalmából nem lehet mellőzni a hibák miatti korrekciókat, így a minőség vizsgálata nem mellőzhető. Rámutatott, hogy a szoftver mennyisége nem a program sorainak számából vagy a leírásra használt munkaórákból számítható ki. Részletesen érvelt amellett, hogy az alperes egyértelműen és következetesen vállalkozói díj jogcímet és igényt jelölt meg a viszontkeresetében, így a felperes ezzel szemben terjesztette elő ellenkérelmét és védekezett. A viszontkeresetben az alperes sehol nem utalt kártalanítási igényre. Utalt arra, hogy a viszontkereset hiányosságait az ítélet is kiemelte a [151] bekezdésében. Az ítélet által elfogadott és megítélt jogalaphoz az alperes részéről kereseti kérelem, indoklás nem tartozott. Abban az esetben, ha a megjelölt jogalaphoz nem következhet érvényesített jogként vállalkozói díj, a keresetlevél inkoherens, így a viszontkeresetet el kellett volna utasítani. Ugyanakkor ezen eljárási szabálysértések, illetőleg a viszontkereset hiányossága az ítélet hatályon kívül helyezését is eredményezhetik. Előadta, hogy a jogalappal kapcsolatos szakkérdések körében egyáltalán nem fogantatosított anyagi pervezetést a bíróság. Sérelmezte az ítélet azon megállapítását is, hogy az alperes teljesítésének szerződésszegése nem vizsgálható az érvényesített jogalapra tekintettel. Hivatkozott eseti döntésekre, amelyek alátámasztják azt az érvelését, hogy a befejezetlen művek elszámolásával kapcsolatosan a felek között létrejött szerződés minőségi kritériuma irányadó, a mű szerződésszerűségének vizsgálata kötelező, így a minőségi vizsgálat során ellenőrizni kellett volna a szerződésben rögzített és a felek által elfogadott követelményspecifikációknak megfelelő-e a teljesítés. Kiemelte, hogy a kirendelt szakértő nem tudta egyértelműen megállapítani, hogy az szoftver1 és a szoftver2 mérföldkövek esetén valóban ezeknek a mérföldköveknek a futtatható állományát látja. Ezen mérföldkövek kapcsán adott volt egy kódsor, amit a szakértő nem tudott alperesi teljesítésként azonosítani, minőségi ellenőrzés alá pedig nem került. A felperes azonban a minőségi ellenőrzést a maga eszközeivel megtette, eredményét rögzítette. A forráskód alapvető hiányosságai nyilvánvalók voltak. Hivatkozott e körben a megállapításaira, amelyek alapján a 100%-os teljesítési arány kizárt. Álláspontja szerint a minőségi vizsgálatra vonatkozó indítványt alperesnek kellett volna megtenni a Pp. 265. § alapján. Alperesnek kellett volna indítványoznia azon szakértői vizsgálatot, hogy a teljesítse a szerződés átvételi kritériumainak megfelel az egyed mérföldköveknél. Ilyen indítványt alperes nem tett, így az ő terhére értékelendő a bizonyítatlanság, hogy a részben vagy egészben teljesítettnek állított mérföldkövek minőségileg szerződésszegések. Szakértői álláspontra utalással hangsúlyozta, hogy a korábbi jogerős részítélet anyagi jogerő hatás nem fűződik, nem volt közös informatikai kérdés, ami bármilyen szempontból ítélt dolgot eredményezne. Abban az esetben, ha a másodfokú bíróság a teljes viszontkereset elutasítására nem látta módot, kérte, hogy a felperest terhelő marasztalási összeget a 2024. szeptember 26. napján kelt iratában foglalt kérelmének megjelölt összegre csökkentse, figyelemmel arra, hogy a Ptk. 6:249. § (2) bekezdése szerint szerződés felmondása esetén a díj arányos részét köteles megfizetni a vállalkozónak. Az arányosítás alapja pedig kizárólag a műszaki készütség lehet. Hangsúlyozta, hogy az arányos rész kizárólag a szerződésben rögzített szolgáltatáshoz viszonyítható, annak műszaki készütségi arányához kell viszonyítani az összeget. Ebből pedig nem lehet mellőzni a hibák miatti korrekciókat. Az arányos alperest megillető díj összegét az érvényesített összeg 1%-ára tette, ezt meghaladóan pedig az alperes

a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. Az egyes mérőföldkövekkel kapcsolatosan is részletes előadást tett. Sérelmezte, a kifogásai jogerősen nem kerültek elbírálásra, figyelmen kívül hagyta az ítélet és a szakvélemény a szerződéses határidőn belül a felperes által benyújtott hibajegyeket, a szakértő pedig nem értékelte az email-eket, email váltást, levelezést a felek megállapodására, illetőleg a szakértő vélemény aggályosságára is rámutatott. Kiemelten hivatkozott az átvételt akadályozó hibákra a javított verzióban, illetve arra, hogy az szoftver3 minőségi átvétele azért maradt el, mert a javított verzióban is kritikus hiba szerepelt. Alperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a hibajavítás eredményes volt. Hangsúlyozta, hogy ezen mérőföldköveket az elállás előtt nem láthatta, nem vizsgálta, mivel azt alperes visszatartotta és csak az elállást követő fél évvel 2021. január 22. napján kísérelte meg leszállítani felperes számára. A visszatartott mérőföldkő nem minősül teljesített résznek, e vonatkozásban keresete nem volt, csak az alperesnek viszontkeresete. Így az alperest terhelte, hogy teljesítése szerződésszerű volt ezek tekintetében. Sérelmezte, hogy az ítélet nem tért ki arra, hogy hol, mikor, milyen magatartásával hiúsította meg a tesztelést, ami nem is a saját bizonyítási érdeke volt. Sérelmezte, hogy az ítélet terhére róta, hogy elmulasztott olyan kódrészeket bemutatni, amelyek megalapozzák a kétségeket, hogy a szakértő által vizsgált kód a kérdéses mérőföldkövek forráskódja. Továbbra is a szakértői módszertant nem tartotta alkalmasnak a per tárgyának vizsgálatára. A szakértő is úgy nyilatkozott, hogy nem állítja meggyőződéssel, hogy az a forráskód, amit vizsgált az szoftver1 és a szoftver2 szoftvernek a forráskódja. Utólagos bizonyítási indítványát határidőben terjesztette elő. Hangsúlyozta, hogy a perben végig állította, hogy nem megállapítható, hogy az alperes az szoftver1 és szoftver2 mérőföldkövekkel kész lett volna a szerződés felmondásáig. Megítélése szerint a Ptk. 6:249. § (2) bekezdése kapcsán jelentősége van a szerződés felmondása napján fennállt állapotnak. Fenntartotta aggályait a szakértői véleménnyel kapcsolatban. Álláspontja szerint a visszatartási joggal érintett eredménytermékek vonatkozásában alperes nem igényelhet vállalkozói díjat arra tekintettel sem, hogy minőségi ellenőrzés és átvétel ezen esetekben nem történt meg. Utalt a szerződés 9.6. fejezetére, 24.2.3.3. pontjára. Az ütem1 beüzemelési fázis mérőföldkövel kapcsolatban elsődlegesen az utólagos bizonyítás szabályainak megsértésére hivatkozott, illetőleg, hogy a videófelvevételek vizsgálatára vonatkozó indítványt az alperes visszavonta. Az alperes nem kívánt továbbiakban videókra hivatkozni, ezért a szakértői bizonyítás videófelvevételekkel kapcsolatos részét nem tartotta figyelembe vehetőnek. A videófelvevételeket alkalmatlannak tartotta a bizonyításra, figyelemmel azok manipulálhatóságára is. A szakértői véleményt ellentmondásosnak tartotta. A dokumentum2, dokumentum1 és ütem1 beüzemelési fázis vonatkozásában is vitatta, hogy bármilyen műszaki tartalmi vizsgálat nélkül pusztán a formai ráfordítás vizsgálata megalapozza alperes díjigényét. Az elsőfokú ítélet Pp. 381. § szerinti hatályon kívül helyezését megítélése szerint lényeges eljárási szabálysértések megalapozzák, így a Pp. 2. § (2) bekezdése, 342. § (1)(3) bekezdése, 237. § (3) bekezdés a) pontja, 360. § (1) bekezdése, 265. § (1) bekezdése, 220. §, 216. § (1) bekezdés b) pontja, 237. § (1)-(3) bekezdése.

[6] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult. Hangsúlyozta, hogy viszontkeresete a Ptk. 6:249. § (2) bekezdésének jogalapként való megjelölésével az eljárási törvényi kívánalmaknak megfelelt. A jelen esetben kártalanítási összeg egybeesett a vállalkozói díj arányos összegével. Eseti döntésekre is hivatkozott. Viszontkeresete elszámolásra irányult, nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy viszontkereseti követelése körülíráskor milyen szót, kifejezést használ, a jogalap helyes jogszabályhelyi megjelölése mellett. Tévesnek tartotta a fellebbezésnek az ítélet viszontkereset körében kifejtetteket. Így a jogalap körében az elsőfokú ítélet megállapításait is vitató fellebbezési érveléseket megalapozatlannak tartotta. Anyagi pervezetés megítélése

szerint nem volt szükséges, nem tartotta megállapíthatónak, hogy az elsőfokú bíróság a jogalap tekintetében eltért volna a megjelölt elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése nem áll fenn. A minőségi vizsgálat hiányával kapcsolatban osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját és az ítélet indokolásában foglaltakat. Hivatkozott arra, hogy a felperes által követelt minőségi vizsgálat a rendszer részfunkcióit megvalósító egyes mérőkövetkezőknek a felek szerződésében meghatározott eljárásrend szerinti átadás átvétele több okból sem lett volna lehetséges. Kiemelte azt is, hogy felperes visszautasította a felajánlott kifogásolt hibák kijavíthatóságának fejlesztői környezetben való megvizsgálását. Visszautalt az elsőfokú eljárásban a 2024. november 4. napján kelt előkészítő iratában foglaltakra. Az elsőfokú bíróság álláspontját és elsőfokú ítélet indokait osztotta a minőségi vizsgálatok szükségességére vonatkozásában. Az anyagi jogerő hatás kérdésével kapcsolatban hivatkozott az ítélet indokolására, valamint arra, hogy az anyagi jogerő hatás követelményei teljesültek. Rámutatott, hogy a felperes által a marasztalási összeg csökkentése körében hivatkozott 2024. szeptember 26-i irat meg nem engedett ellenkérelem változtatást tartalmazott, ezért azt a bíróság visszautasította. Fenntartotta, hogy a hibás teljesítés a felperes bizonyítási érdeke. Az egyes mérőkövetkezőkkel kapcsolatos fellebbezési kérelmek vonatkozásában is rámutatott az ítéleti, illetőleg a szakértői megállapításokra. Kiemelte, hogy a hibák bizonyítása az rendszer rendszer felperesnek betudható és helyreállíthatatlan tönkmenetele okán nem volt lehetséges. A visszatartással kapcsolatos felperesi elállás nem egyes mérőkövetkezőkre, hanem a felek közötti szerződésre vonatkozott. A felperes folyamatosan tisztában volt a mérőkövetkezők megvalósulásának előrehaladásával, hibajavításhoz szükséges további információ igény jelzésre került, amelyre a felperes nem reagált. Továbbra is hangsúlyozta, hogy a minőségi követelményeknek való megfelelés nem a bizonyítási terhe volt. Utalt a 2020. június 10-i levelében tett ajánlatra, amellyel a felperes nem élt, valamint arra, hogy a visszatartásának jogalapja a felperesi nemfizetés volt, továbbá, hogy amikor az elkészült műveket 2021 januárjában megkísérelte volna átadni, azt a felperes részére visszaküldte. Felperes terhére értékelendőnek tartotta, hogy a DVD-n benyújtott szoftver vizsgálatára a megfelelő infrastruktúra felperesnek felróható helyrehozhatatlan tönkmenetele okán nem került sor. Az ütem1 beüzemelési fázis mérőkövetkező vonatkozásában hangsúlyozta, hogy a videófelvételekre vonatkozó bizonyítási indítványát már 2022. július 8-án kelt előkészítő iratában megtette. A visszavont bizonyítási indítvány újabb okból felmerülő előterjesztése pedig nem kizárt. Kiemelte, hogy a dokumentum2, dokumentum1 mérőkövetkező tekintetében tény, hogy a felperes elmulasztotta a dokumentumok minőségének véleményezését. A dokumentumok minőségi megfelelése pedig nem bír jelentőséggel az érvényesített jog szempontjából. Ugyanakkor a felperes nem is hozott fel semmilyen konkrét minőségi kifogást. Az ütem2 beüzemelési fázisban csupán a beüzemelési terv megvalósítására alapozva terjesztett elő a teljes mérőkövetkező 5%-át kitevő arányos mértékű díj megfizetésére irányuló viszontkeresetet. A megítélt elsőfokú perköltség mérséklésére vonatkozó fellebbezési kérelem vonatkozásában arra utalt, hogy annak indokait nem adta elő a fellebbezés, azonban az elsőfokú bíróság az ügy bonyolultságát a perben kifejtett ügyvédi tevékenységet helyesen értékelte. Utalt a jelentős mennyiségű, terjedelmű beadványra, a tárgyalások számára, így a munkadíj mérséklését nem tartotta indokoltnak.

[7] A felperes az észrevételében fenntartotta a fellebbezési érveléseit. A Pp. 342. § (3) bekezdés felhívásával kiemelte, hogy olyan jogra terjed ki az érdemi döntés, amelyet az alperes nem állított, jogalapként vállalkozói díjat jelölt meg az alperes, amelynek egyedileg beazonosítása nem történt meg.

[8] A fellebbezés nem alapos.

[9] A jelen fellebbezéssel támadott ítéletében az elsőfokú bíróság a viszontkeresetet bírálta el. A marasztalást meghaladó viszontkeresetet elutasító ítéleti rendelkezést az alperes nem támadta fellebbezéssel. A felperesi fellebbezés – tartalmára is figyelemmel – a marasztaló rendelkezést támadta. A Fővárosi Ítéltábla ezért a Pp. 358. § (5) bekezdés alapján a Pp. 370. § (1) bekezdésre is figyelemmel a fellebbezési kérelemhez és ellenkérelemhez kötötten bírálta felül az elsőfokú ítéletet.

[10] Az alperes a viszontkeresetének jogalapját jogszabályi felhívással a Ptk. 6:249. § (2) bekezdésében jelölte meg. E jogszabályhely alapján egyértelműen beazonosítható volt a követelés jogalapja. Az alperes a viszontkeresetében a felperes felmondását elfogadva, a felmondás következtében a Ptk. 6:249.§ (2) bekezdés és a szerződés szerződés száma pontja alapján arányos vállalkozói díjat követelt. Az elsőfokú bíróság ennek alapján bírálta el a viszontkeresetet. Az elsőfokú ítélet [150], [151] bekezdésében az szoftver1, szoftver2 mérőföldkő vonatkozásában az alperesnek a felperesi szerződésszegés miatti visszatartási jogára történt hivatkozására tekintettel fejtette ki az elsőfokú bíróság, hogy így sem volt kizárt a Ptk. 6:249. § (2) bekezdése szerinti igényérvényesítés.

[11] Mindezek alapján az alperes a viszontkereset jogalapját, jogi indokát, az érvényesíteni kívánt jogot jogszabályi felhívással egyértelműen megjelölte. Az elsőfokú bíróság ezen belül bírálta el, hogy a visszatartási jogra vonatkozóan is érvényesíthette a Ptk. 6:249. § (2) bekezdésre alapított igényt az alperes. Ez nem jelentette a kereseten túlterjeszkedést.

[12] A Ptk. 6:249. § (2) bekezdés arra az esetre vonatkozik, amikor a vállalkozó a munkát megkezdte, a szolgáltatás jellege folytán az eredeti állapot nem állítható helyre és a megrendelő a jövőre nézve felmondta a szerződést. A szerződés felmondása folytán a szerződés teljesítése nem folytatható. A jogszabály értelmében így a vállalkozó a megrendelt munka készültségi fokához igazodóan a vállalkozói díj arányos részére tarthat igényt. A jogszabály a díj arányos részét és a kártérítést nevezi kártalanításnak. A Ptk. 6:249. § (2) bekezdés így egyértelmű, és e kártalanítás összeget maximálja a vállalkozói díj összegében.

[13] Az alperes a viszontkeresetében külön kártérítési igényt nem jelölt meg, csak a Ptk. 6: 249. § (2) bekezdés szerint a vállalkozói díj arányos részét érvényesítette a viszontkeresetének részét képező táblázatban foglaltak szerint.

[14] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a Pp. 342. § (3) bekezdését nem sértve döntött a viszontkeresetről.

[15] Az elsőfokú bíróság helytállóan fejtette ki, hogy a Ptk. 6:249. § (2) bekezdés szerinti igényérvényesítésnél fogalmilag kizárt a szerződésszerű teljesítés, a szerződés minőségi feltételeknek megfelelő teljesítése. A felmondás következtében a szerződés a jövőre nézve megszűnt. A felperesi felmondást az alperes elfogadta. Így a szerződés felmondása tény. A felmondás szerződésszerűségét ezért nem kellett az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia. A viszontkereset tárgya nem a szerződésszerű teljesítés. A viszontkereset a felmondás tényén alapulva jelölte meg a követelést a Ptk. 6:249. § (2) bekezdés szerint. A felmondás ténye nem volt vitatható a későbbiekben. A fellebbezés sem vitatta és vitattathatta. A felmondás következtében már nem is merülhetett fel a további szerződésszerű teljesítés. A felperes oszthatatlan szolgáltatásra történt hivatkozása sem volt megalapozott. A felek a szerződésben mérőföldköveket jelöltek ki, amelyek a szerződés teljesítésének egyes elemeit tartalmazták és ehhez igazították a vállalkozói díj teljesítését is. A felmondással maga a felperes is a szerződés tárgyának oszthatatlansága ellen tett nyilatkozatot.

[16] A minőségi vizsgálat, kritikus hiba vizsgálata túlmutatott volna a jelen viszontkereset tárgyában az érdemi döntéshez szükséges tényállás felderítési kötelezettségen. A szerződés felmondása folytán az alperes a szerződés teljesítését nem folytathatta, esetleges javításokat sem tudott végezni. Az alperest bizonyítási kötelezettség e korlátok között terhelte. A fentiekből is következően ezért nem volt jelentősége a felperes utóbbi 2020. május 29-i hibajegyzékének a viszontkereset elbírálásában.

[17] Az elsőfokú bíróságnak a Pp. 237. § szerinti anyagi pervezetési kötelezettsége szakkérdésben a Pp. 317. § (1) bekezdése szerinti figyelemfelhívási kötelezettség a szakértő alkalmazásának szükségességére állt fenn. Ezen belül további anyagi pervezetési kötelezettsége szakkérdésben nem terhelte az elsőfokú bíróságot. Az elsőfokú bíróság a 74. sorszámú jegyzőkönyv 9. oldalán rögzítettek szerint a forráskód vonatkozásában anyagi pervezetett.

[18] A jogerős részítéletet, annak megállapításait és kötőerejét a viszontkereset elbírálásában helytállóan vette figyelembe az elsőfokú bíróság. E körben a másodfokú bíróság arra mutat rá, hogy a felperes hibás teljesítésre alapította elállási jogát és a vállalkozói díj visszakövetelése iránti igénye került jogerősen elbírálásra. A jogerős részítélet megállapította a felperes közbenső szerződésszegését, amely kizárja a hibás teljesítés jog gyakorlását. Megállapította továbbá azt is, hogy a hibás teljesítés tényét a felperes nem bizonyította. Az elsőfokú bíróság helytálló következtetéseket vont le a Ptk. 6:249. § (2) bekezdésből és a jogerős részítélet megállapításaiból.

[19] A kirendelt igazságügyi szakértő véleménye az észrevételekre figyelemmel kiegészítésre került. A kiegészített szakértői vélemény az észrevételeket kellően

megválaszolta, a vizsgálatot a lehetséges mértékben elvégezve terjesztette elő a szakértő a kiegészítő szakvéleményét. Az elsőfokú bíróság így mint aggálytalanul helytállóan vette figyelembe érdemi döntése alapjául a kiegészített szakértői véleményt.

[20] A vizontkereset tárgyát képező egyes mérföldkövek vonatkozásában az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat a jogalaphoz kötöten is helytállóan értékelte és azokból megalapozott következtetéseket vont le, amelyeket a másodfokú bíróság maradéktalanul osztott.

[21] Az elsőfokú ítélet a vizontkereset tárgyát képező mérföldkövek vonatkozásában a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésével megalapozott jogkövetkeztetéseket vont le. A fentieken túlmenően a vizontkereset tárgyát képező egyes mérföldkövek vonatkozásában a fellebbezésben írtakra tekintettel a másodfokú bíróság az alábbiakat emeli ki:

[22] szoftver3 mérföldkő: a felperes saját előadása szerint is a 2020. május 29-i hibajegyzéket követően az alperes 2020. július 9-én javítást végzett, így 9 kritikus hibáét is.

[23] Az szoftver1, szoftver2 mérföldkő: A felmondás következtében a teljesítés megfelelőségének vizsgálata irrelevánssá vált. A szerverterem 2021 októberi túlmelegedése következtében a vizsgálhatóság nem is jöhetett létre. A forráskód hiányossága tekintetében a bizonyítás a felperest terhelte. Az elsőfokú bíróság a kellően indokolt szakvéleményt alappal fogadta el. A minőség és funkcionalitás a már kifejtettek értelmében a felmondás következtében utóbb már nem volt számonkérhető az alperesen.

[24] Az ütem1 tekintetében a videofelvétel felhasználása jogszerű volt az alább kifejtettek alapján.

[25] Mindezek kiemelésével az elsőfokú bíróság lényegében indokai alapján, a bizonyítékok okszerű mérlegelésével a Ptk. 6:249. § (2) bekezdését helytállóan alkalmazva megalapozott döntést hozott a vizontkereset érdemében.

[26] A másodlagos fellebbezési kérelem sem volt alapos. A már kifejtettek értelmében az elsőfokú bíróság nem terjeszkedett túl a vizontkereseti kérelmen, a Pp. 342. § (3) bekezdés sérelme nem volt megállapítható. Az elsőfokú bíróság a Pp. 360. § (1) bekezdését sem sértette. A részítélhez anyagi jogerő fűződött, amelynek a vizontkereset elbírálására kihatását – a már fentebb hivatkozottak szerint – az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte és vette figyelembe. Az elsőfokú bíróság a 99-II. sorszámú végzésével a felperes ellenkérelem-változtatás iránti kérelmét elutasította, így erre tekintettel nem vizsgálta és vizsgálhatta az árleszállítási igényt. Ugyanezen okból a fellebbezés erre irányuló kérelme sem lehetett

megalapozott. Az iratok szerint az alperes utólagos bizonyítási indítványt terjesztett elő. A szakvélemény alapján merült fel a további bizonyítás szükségessége. A videofelvételek szakértői értékelését az elsőfokú bíróság elrendelte, a Pp. 220. § (1) bekezdés b) pontja és (3) bekezdése feltételeit helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság és ennek alapján megalapozottan vette figyelembe a szakvélemény kiegészítését és értékelte a bizonyítékok körében. Mindezek alapján a fellebbezésben megjelölt eljárási szabálysértések nem álltak fenn.

[27] Az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabálysértés nélkül hozta meg érdemben megalapozott döntését.

[28] A harmadlagos fellebbezési kérelem a perköltség mérséklésére irányult, azonban e fellebbezési kérelem indokát nem adta a felperes a fellebbezésében; nem jelölte meg mennyiben, milyen okok, tények miatt kéri a perköltség mérséklését. Az elsőfokú ítélet meghozatalának időpontjára tekintettel a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet volt az irányadó az ügyvédi munkadíjra, nem a 2025. február 9. napján hatályba lépő 17/2024. (XII.9.) IM. rendelet. A Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. számú az ügyvédi munkadíj mérséklése körében hozott precedensképes határozatára tekintettel sem volt indoka az ügyvédi munkadíj mérséklésének.

[29] A kifejtettek értelmében a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 383. § (2) bekezdés értelmében a Pp. 386. § (4) bekezdésre is figyelemmel indokaira tekintettel helybenhagyta.

[30] A fellebbezés eredménytelen volt. Az alperes a költségigényét felszámította. A 17/2024. (XII.9.) IM. rendelet 2025. február 9-i hatályba lépése után került előterjesztésre a fellebbezés, így a 7. § szerint a 17/2024. (XII.9.) IM. rendelet alkalmazandó volt a fellebbezési eljárásban. A felszámított költséget a másodfokú bíróság elfogadta. Ezért a Pp. 82. § és 83. § (1) bekezdés alapján határozott a perköltségről.

[31] A felperes személyes illetékmentessége folytán meg nem fizetett fellebbezési illeték a Pp. 102. § (6) bekezdés értelmében az állam terhén marad.

Budapest, 2025. június 17.

Dr. Merőtey Anikó s.k.
a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Molnár Ágnes s.k.
bíró

Dr. Mizerák Judit s.k.
bíró